



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I JÖNKÖPING**

**DOM**  
2019-08-23  
Meddelad i Jönköping

Mål nr  
2673-19  
2674-19

**SÖKANDE**

Schindler Hiss AB, 556202-2821  
Box 547  
182 15 Danderyd

**MOTPARTER**

1. Ulricehamns kommun  
523 86 Ulricehamn

2. Tranemo kommun  
514 80 Tranemo

Ombud för 1-2:  
Ulricehamns kommun  
523 86 Ulricehamn

**SAKEN**

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

|                  |        |
|------------------|--------|
| KONKURRENSVERKET |        |
| 2019-08-23       |        |
| Avd              |        |
| Dnr              |        |
| KSnr             | Aktbil |

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

**BAKGRUND**

Ulricehamns och Tranemos kommuner genomför en upphandling av hisser-vice genom förenklat förfarande enligt 19 kap. LOU. Enligt upphandlingsdokumenten skulle anbuderna prövas med totalpriset för uppdraget som viktigaste komponent. Samtliga obligatoriska krav skulle vara uppfyllda. Uppfyllda önskemål och andra mervärden kunde dock innebära att ett högre prissatt anbud antogs.

Ulricehamns kommun och Tranemos kommun (kommunerna) beslutade att förkasta Schindler Hiss AB:s anbud då detta ansågs vara orimligt lågt.

Dok.Id 301910

**Postadress**  
Box 2201  
550 02 Jönköping

**Besöksadress**  
Hamngatan 15

**Telefon**  
036-15 66 00  
**E-post:** [forvaltningsrattenijonkoping@dom.se](mailto:forvaltningsrattenijonkoping@dom.se)  
[www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se](http://www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se)

**Telefax**  
-

**Expeditionstid**  
måndag–fredag  
08:00–16:00

Förvaltningsrätten har idag även avgjort målen 2706-19 och 2707-19 som avser samma upphandling.

**YRKANDEN M.M.**

Schindler Hiss AB

Schindler Hiss yrkar att förvaltningsrätten beslutar att deras anbud är giltigt och att en ny utvärdering sker där bolagets anbud utvärderas tillsammans med övriga anbud. Bolaget anför bl.a. följande. Jämfört med det vinnande anbudet är skillnaden i prissättning marginell. Skillnaden i årskostnad för samtliga 59 objekt är 6 075 kr. Detta kan inte vara skäl nog för att förkasta deras anbud med förklaringen onormalt lågt pris. Även Kone AB (Kone) som vann upphandlingen har ett lägre materialpåslag än den administrativa kostnaden för materialfakturor. Någon förklaring hade dock inte begärts från Kone. Att då godtyckligt förkasta Schindler Hiss anbud och att deras förklaring inte är tillräcklig bryter mot likabehandlingsprincipen i LOU. Att godtyckligt avgöra om förklaringen räcker kan inte vara förenligt med transparensprincipen i LOU.

Det måste vara uppenbart för kommunen att när en anbudsgivare för prispåslag skriver 0 % är det just 0 % och inte gratis material för beställaren. När det gäller detta och priset för servicekostnad om 25 kr per hiss har Schindler Hiss svarat till kommunen efter att anbudstiden gått ut att bolaget inte tittar på ett specifikt pris i anbudet utan ser till helheten. Schindler Hiss tjänar inte några pengar på nämnda service och materialpåslag men de har haft avtalet i fyra år vilket gör att man vet hur man måste arbeta för att få en rimlig vinst. Kommunerna är också mycket nöjda med arbetet. Det vinnande företaget har kalkylerat på samma sätt med att tjäna pengar på annat sätt än genom service och materialpåslag.

14  
94

Kommunerna har räknat samman summan gällande materialutvärderingen fel då de för Schindler Hiss del har multiplicerat 150 000 kr med 0 i stället för 1,00. Vid multiplikation med 1,0 blir det marginella skillnader mellan anbudena. Alla anbud måste utvärderas på samma sätt, annars bryter man mot likabehandlingsprincipen i LOU. Då det rör sig om en tydlig felräkning ska utvärderingen göras om så att deras anbud tas med i utvärderingen.

#### Kommunerna

Kommunerna yrkar att Schindler Hiss ansökan avslås och anför bl.a. följande. Vid framräknandet av anbudssumman föreföll Schindler Hiss anbudspris vara onormalt lågt vid en jämförelse med övriga anbud. I enlighet med LOU och på kommunens begäran lämnade Schindler Hiss då en förklaring till det låga priset. Kommunerna ansåg inte förklaringen vara tillfredsställande varför anbudet förkastades. När upphandlingens beräkningsmodell användes blev Schindler Hiss anbudssumma 33 525 kr, när de övriga uppgick till 207 000 – 230 000 kr.

En anbudsgivare ska med hjälp av upphandlingsdokumenten avgöra vad kommunen tillmäter betydelse vid utvärderingen och hur anbudena kommer att utvärderas. Kommunerna anser att det på ett tydligt sätt framgår vad kommunen tillmäter betydelse vid utvärderingen i detta fall.

Anbudssumman beräknas genom att totalsumman från bilaga 1 (25 x timpris för service och underhållsarbeten) adderas till summan från bilaga 2 ((15 h x timpris för arbetade övertidstimmar vardagar) + (15 h x timpris för arbetade övertidstimmar helger)) + (150 000 kr x prispåslaget i %).

#### **SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på

vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar, se Regeringsrättens [numera Högsta förvaltningsdomstolen] avgörande RÅ 2009 ref. 69.

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta står i 20 kap. 6 § första stycket LOU.

Den upphandlande myndigheten ska begära att leverantören förklarar det låga priset eller kostnaden, om ett anbud förefaller vara onormalt lågt. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden, se 19 kap. 27 § LOU.

#### *Förvaltningsrättens bedömning*

Frågan i målet är om kommunerna har brutit mot några av LOU:s grundläggande principer eller andra bestämmelser i lagen när man förkastade Schindler Hiss anbud.

Kommunerna anser att Schindler Hiss har lämnat ett orimligt lågt anbud, vilket beror på att bolaget angett 0 kr i materialpåslag och 25 kr i styckpris per servicetillfälle för underhållskostnad. Schindler Hiss å sin sida menar att deras anbud borde ha utvärderats med 1,00 x 150 000 kr gällande material,

att det är kommunerna som har gjort fel i sina uträkningar, samt att bolagets anbud rätt räknat inte är orimligt lågt.

Förvaltningsrätten konstaterar dock att det av *Anbudsfrågan* under punkten 4.17.2 *Materialkostnad* framgår att anbudsgivaren ska ange procentpåslag för materialkostnaden, i decimalform; ex. är 15 % = 1,15 och 5 % = 1,05. Uppskattad materialkostnad är 150 000 kr. Förvaltningsrätten anser att detta tillräckligt tydligt visar hur procentpåslaget ska skrivas. Att ange 0,00 kan därmed varken betyda 1,0 eller 1 utan således 0. Övriga anbudsgivare har fyllt i prispåslaget på så sätt som var avsett. Förvaltningsrätten anser därför att kommunerna har räknat rätt vad gäller materialkostnader.

Av vad Schindler Hiss anfört i begäran om överprövning framgår därmed att bolaget egentligen avsett att lämna ett högre anbud än vad bolaget faktiskt har gjort. Att rätta anbudet och räkna om det skulle dock enligt förvaltningsrätten innebära en sådan grundläggande ändring av anbudet att detta inte kan tillåtas med hänsyn till transparens och likabehandlingsprinciperna.

Schindler Hiss har således tillstått att bolagets anbud, när det beräknas på så sätt som det enligt förvaltningsrätten ska göras, varit lägre än vad företaget avsett. Detta är i sig en stark indikation på att anbudet ska ses som onormalt lågt och ska förkastas. Rätten finner inte anledning att frångå kommunens bedömning att det inte getts tillfredsställande förklaring till det låga anbudet.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att kommunerna inte har brutit mot några av de grundläggande principerna i LOU eller reglerna i den samma. Det saknas därför skäl att ingripa mot upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Axel Lagerstedt

Förvaltningsrättsfiskalen Axel Lagerstedt har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Henric Ottosson.



## Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

### Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

### Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.